

ÅRSBERETNING FOR 2019



**VARIG
FORSIKRING
VALDRES**

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Varig Forsikring Valdres er et lokalt selvstendig forsikringselskap med arbeidsområde i kommunene Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang. Varig Forsikring Valdres hadde i 2019 sitt 54. driftsår.

Selskapet er eid og styrt av medlemmene. Medlem i selskapet er enhver direkte forsikringstaker, det vil si alle kunder med løpende brannforsikring, og med de økonomiske rettigheter og plikter dette medfører.

I åpne elektroniske valg velges utsendinger til selskapets generalforsamling. Minst to tredjedeler av de som velges skal være direkte forsikringstaker i selskapet. Utsendingene velges fra den valgkrets de bor i. Varig Forsikring Valdres har to valgkretser og det velges 9 medlemmer fra hver valgkrets.

Også de forsikringstakere som har tegnet forsikring i Gjensidige med Varig Forsikring Valdres som agent, er medlemmer, men kun med organisatoriske rettigheter og plikter som møterett og stemmerett

Varig Forsikring Valdres har avtale om strategisk samarbeid (Hovedavtale) med Gjensidige Forsikring ASA og selger dennes forsikringer i Valdres. Varig Forsikring Valdres har egen konsesjon på brannforsikringer.

Gjensidige Forsikring ASA er sammen med IF de største forsikringselskapene i Norge. Gjensidige Forsikring ASA har en markedsandel på ca. 25 %.

Varig Forsikring Valdres har ca. 50 % i markedsandel i Valdres. I 2019 forvalter vi skadeforsikring for 139 millioner kroner.

I tillegg til selskapets generalforsamling, er Varig Forsikring Valdres organer styre og valgkomite. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet, der alle medlemmer har møterett.

Varig Forsikring Valdres har kontorer i Gjensidigegården på Fagernes og på Valdrestunet i Bagn.

Holdningen til styret er at Varig Forsikring Valdres fortsatt skal drive som et fritt og selvstendig selskap.

Styret

Styret består av syv personer, en fra hver kommune i Valdres, samt en representant fra de ansatte. Styrets leder har i 2019 vært Svein Granli, Nord Aurdal, nestleder har vært Einar Lundstein, Etnedal. I tillegg består styret av Berit Haga Bakke, Sør Aurdal, Anne Berit Strømmen Strand, Vestre Slidre, Leif Sørum, Vang, Stein Tore Djupdal, ansatte representant og Barbo Alfstad, Øystre Slidre I 2019 har styret avholdt 8 møter og behandlet 79 saker.

FORTSATT DRIFT

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og regnskapet for 2019 er satt opp under denne forutsetning.

Forsikringsvirksomheten

Totalt forfalt premie inkl. naturpremie endte på kr 139,2, millioner mot 129,4 millioner året før.

Vi har konsesjon på brann- og naturskadeforsikring. Forfalt bruttopremie for 2019 beløper seg til kr 19,9 millioner (2,7 millioner) mot 20,3 millioner i 2018 (2,7 millioner.) Naturskadepremie i parentes.

Forsikringsvirksomheten gav i 2019 et resultat på kr 4 millioner.

Fra 1.1.2012 er det etablert en ny ordning hvor hver brannkasse har en egen reassuranseavtale med Gjensidige Forsikring ASA.

Reassuranseavtalen er en såkalt excess-loss kontrakt hvor Varig Forsikring Valdres belastes for skader opp til (egen valgt) skadegrense. Varig Forsikring Valdres har valgt egenregningsnivå på 1,75 millioner. Det er ikke gjort endring i egenregningsnivået for 2019.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Naturskadepremien innbetales til en felles pool, som også belastes ved erstatningsutbetalinger. Gjennom denne ordningen blir Gjensidige Forsikring ASA eksponert for sin markedsandel. I denne sammenhengen er Varig Forsikring Valdres en del av Gjensidige Forsikring ASA og vi er eksponert for vår andel gjennom disse.

I 2019 var vår andel i Naturskadepoolen 0,1851%

Skadeutbetalinger som vedrører brann- og naturskader kostnadsføres i vårt regnskap. Disse belaster regnskapet med 7,6 MNOK mot 8,8 MNOK millioner. året før.

Skadeprosenten for egen regning endte på 49,6 % mot 54,5 % i 2018.

Innen øvrige bransjer er vi agenter for Gjensidige Forsikring ASA, og mottar porteføljeprovisjon for salg og servicearbeid. Provisjonsinntektene i 2019 ble kr 11,2 millioner mot kr 10,3 millioner året før.

De samlede skadeutbetalingene i vår total portefølje økte fra 67,3% i 2018 til 74,9 % i 2019.

I 2019 har Varig Forsikring Valdres en samlet bestandsutvikling på 6,3 %. Tilsvarende periode i 2018 viste en utvikling på 1,2 %. Den positive utviklingen skyldes høy aktivitet og premiepåslag

Gjensidigestiftelsen og kundeutbytte

I forbindelse med omdannelsen av Gjensidige Forsikring BA til aksjeselskap ble Gjensidigestiftelsen etablert, og kapitalen lagt i Stiftelsen. Når Gjensidige Forsikring ASA ble notert på børsen i desember 2010, var det derfor Gjensidigestiftelsen som solgte ut ca. 40 % av sine aksjer i markedet. Gjensidigestiftelsens hovedoppgaver er å være en profesjonell eier i Gjensidige Forsikring ASA, og bruke resultatet til utbytte til kundene og gaver til gode og samfunnsnyttige formål.

Ved utbetaling av kundeutbytte vil VFV bære en forholdsmessig del fra brann- og naturforretningen, gitt forsvarlig kapitalsituasjon. Vår andel for 2019 antas å være på kr 3 millioner. Utbytte utbetales fra Gjensidigestiftelsen til kunder som var kunder i 2019, forutsatt kundeforhold på utbetalingstidspunktet (våren 2020).

ARBEIDSMILJØET

Personalsituasjonen – miljø

I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører selskapet oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. I 2019 var det totale sykefraværet på 0,8 %. Det har ikke vært ulykker eller skade av noe slag i selskapet.

Arbeidsmiljøet anses som tilfredsstillende og det er derfor ikke iverksatt spesielle tiltak.

LIKESTILLING

Selskapet er opptatt av likestilling. Blant selskapets 12 ansatte er 8 kvinner – med 7,8 årsverk av totalt 11,8 årsverk. Selskapets styre har 3 kvinner av totalt 7 representanter. Dette i tråd gjeldende regelverk. Likestillingen anses som tilfredsstillende og det er ingen tiltak iverksatt eller planlagt iverksatt.

YTRE MILJØ

Selskapet forurensrer ikke det ytre miljøet.

FINANSIELLE RISIKOER

Med bakgrunn i stadig økende mengde rapportering og øvrige krav til kapitalforvaltningen, har styret valgt å samle all kapitalforvaltning hos Industrifinans (IF). I tillegg er styret opptatt av å få gode løpende målinger på utviklingen i porteføljen, noe IF leverer tilfredsstillende.

Oppsummering av året 2019:

2019 ble ett meget godt år for risikoaktiva etter ett relativt svakt 2018. Oslo Børs, målt ved OSEFX, steg med 19,2 %. Den brede globale indeksen MSCI AC World steg med 28,6 %. Høyrentefond hadde også ett relativt godt år. Årsaken til oppgangen kan tilskrives økte stimulanser fra sentralbankene, redusert frykt for handelskrig og lave renter.

Selskapets portefølje fikk en avkastning på 10,79 %. De ulike aktiva klassene Varig Forsikring Valdres er investert i følges opp mot relevante indekser, som en indikasjon på hvordan selskapets investeringer gjør det sammenlignet med andre. Varig Forsikring Valdres plasseringer innen pengemarked, obligasjoner og internasjonale aksjer gjorde det bedre enn sine referanseindekser, mens porteføljens norske aksjer gjorde litt dårligere.

Styret følger opp investerings porteføljen på månedlig basis og har rutinemessige årlige gjennomganger av forvaltningsstrategi og risiko appetitt.

Varig Forsikring Valdres har plassert midler i ulike typer fond, i tillegg til egne utlån, bankinnskudd og eiendommer, med den risiko dette kan innebære. Det er utarbeidet retningslinjer for finansielle plasseringer som er i tråd med gjeldende lovverk.

Vurdering av risiko

Styret har vedtatt en forvaltningsstrategi som skal gi en gjennomsnittlig årlig realavkastning på 2 % målt på 5 års rullerende basis. Dette reflekterer styrets risikoappetitt i et marked hvor rentenivåene fortsatt er lave. For å nå det langsiktige avkastningsmålet er det nødvendig med en viss eksponering i aksjemarkedet. Innenfor de strategiske aktiva allokeringssammene, skjer det tilpasninger i forhold til markedssituasjonen og volatiliteten i markedet. Det er

fastsatt minimums- og maksimumsrammer for eksponeringen innen hver aktiva klasse som følges opp løpende av forvalter.

Rammene fastsettes slik at ulike former for finansiell risiko blir vurdert samtidig som lovpålagte krav til kapitaldekning og balansesammensetning blir ivaretatt.

De finansielle aktiva består i hovedsak av pengemarkedsfond / bank, obligasjonsfond, aksjefond samt ulike private Equity fond. De er i varierende grad utsatt for finansielle risikoer som kurs-, valuta- og renterisiko.

Den løpende oppfølgingen av disse risikoene skjer i nært samarbeid mellom styret og ledelsen på den ene siden, og Industrifinans Kapitalforvaltning på den andre.

Varig Forsikring Valdres er eksponert for kreditt risiko. Med dette menes risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til inngåtte avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

For Varig Forsikring Valdres dreier dette seg i hovedsak om utestående krav til forsikringskunder og utestående krav til lånekunder. Risikoen knyttet til krav til forsikringskunder ivaretas gjennom gjeldende lovverk og Gjensidiges avtale om inndrivelse av fordringer med Lindorf.

Utlånsporteføljen er gjennomarbeidet av administrasjonen og styret. Lånene er risikoklassifisert og nødvendige avsetninger for tap er foretatt. Låneporteføljen vurderes løpende gjennom året.

Videre er Varig Forsikring Valdres også eksponert for likviditetsrisiko. Dette defineres slik: Risikoen for at selskapet, både på kort og lang sikt, ikke har tilstrekkelige likvider, eller klarer å finansiere seg (funde seg) i tilstrekkelig grad til å innfri sine forpliktelser ved forfall.

For å imøtekomme denne risikoen er styret av den oppfatning at en stor andel av plasseringene må kunne realiseres raskt

Styret mottar rapporter som viser likviditeten i de investeringer Varig Forsikring Valdres har i porteføljen. 85 % av porteføljen til Varig Forsikring Valdres pr. 31.12.2019 kan realiseres på 3-5 virkedager. Dette inkluderer også Gjensidigegården som er en del av kapitalforvaltningen og som ikke anses som likvid.

I den rene investeringsporteføljen som forvaltes via IF (eksl investeringseiendom) kan 91 % realiseres på 3-5 virkedager:

Varig Forsikring Valdres er også eksponert for markedsrisiko. Dette kan være risiko knyttet til renter, valuta og aksjekurs risiko.

Svingninger i verdipapirmarkedet vil alltid representere en risiko for enhver bedrift som er eksponert i aksjer og andre plasseringer. Kort realiserings tid er med på å redusere denne risikoen.

Det er styrets vurdering at selskapet løpende skal ha moderat risiko sett i.f.t. både finansiell-, kreditt- og forsikringsrisiko.

Øvrige investeringer

Deler av eiendomsmassen selskapet besitter i form av Gjensidigegården, Hippegården og Jørstad huset, gjennomgår løpende endringer/ombygginger. Dette for å tilpasse eiendommene situasjonen i sentrumbilde i Fagernes. Kostnadene knyttet til dette kostnadsføres direkte i det ikke tekniske regnskapet.

Fremtid

Ved avleggelse av årsregnskapet står verden overfor en svært spesiell situasjon. Spredningen av Korona viruset påvirker verdensøkonomien og det er stor uro i kapitalmarkedene. I skrivende stund har VFV negativ avkastning på finansporteføljen og det er usikkerhet knyttet til hvor lenge situasjonen vil vedvare og hvor store konsekvensene blir.

Rutinene for internkontroll sørger for at både administrasjonen og styret overvåker situasjonen nøye og vurderer løpende hvilke tiltak som bør eller må gjøres. I et regulatorisk perspektiv handler dette først og fremst om å sørge for at selskapet ikke kommer i underdekning når det gjelder Solvens regelverket. I tillegg har man satt i gang smitteverns tiltak for å skåne medarbeidere og ta selskapets del av ansvaret for å stoppe spredningen av smitte.

Styret forventer at situasjonen vil påvirke resultatene for 2020 negativt.

Resultatet i 2019 er vesentlig styrket sammenlignet med 2018. Hovedårsakene til dette er økte provisjonsinntekter samt god avkastning på finansielle midler.

Drift av eiendom genererer positiv kontantstrøm, slik styret forventet og skrev om i årsberetningen for 2018. Det regnskapsmessige resultatet er imidlertid negativt pga. avskrivninger.

Arbeidet med å utvikle Gjensidigegården fortsetter i tråd med planen om å utvikle kontormiljø i 2. og 3. etasje, samt bygge opp under et knippe med spesialbutikker i 1.etg. Kostnadene knyttet til dette føres direkte i det ikke tekniske regnskapet, eller aktiveres i balansen, dersom utbedringene ikke klassifiseres som vedlikehold. I løpet av 2019 har den største leietakeren sagt opp sitt leieforhold og flyttet ut. Administrasjonen jobber med å fylle opp de tomme lokalene. Styret forventer et svakere resultat i 2020 som følge av dette.

Varig Forsikring Valdres har hatt, og skal i fremtiden ha, fokus på å styrke rådgiverkompetansen hos våre medarbeidere i full bredde.

Finans bransjen i Norge er inne i et taktskifte med et meget sterkt kostnadsfokus og tilsvarende fokus på digitalisering. De store aktørene, herunder Gjensidige Forsikring ASA, er meget sterke i troen på at fremtidens forsikringskunde i hovedsak vil betjene seg selv og kun henvende seg til et bemannet kontor ved større hendelser i livet (etableringsfasen samt andre større livshendelser)

I et marked med stadig mer selvbetjening er det styrets antagelse at selskapenes motivasjon til å avlønne sine agenter i form av ren portefølje provisjon svekkes. Styret registrerer at stadig mer av forsikringssalget går via andre kanaler enn det tradisjonelle kontoret. Dette vil, forutsatt at antagelsen er riktig, utfordre både inntjening og arbeidsmetodikk i Varig Forsikring Valdres.

I styrets beretning for 2017 orienterte man om de avsluttede forhandlingene med GF ASA om nye avtaler. Nytt avtaleverk trådte i kraft 01.01.2018

Det nye avtaleverket gir Varig Forsikring Valdres utfordringer med tanke på identitet, økonomi og avtalelengde. Med bakgrunn i felles historie, felles kunder og felles forretning har partene historisk hatt et samarbeid i evighetens perspektiv.

Dagens samarbeid er mer tuftet på forretningsmessige prinsipper.

Dette preger både kravene til Varig Forsikring Valdres` distribusjon i avtalene med Gjensidige og bransjen generelt.

Ved avleggelse av årsregnskapet er de gjeldende avtaler med Gjensidige Forsikring ASA gjenstand for forhandlinger. Styret forventer ytterligere press på provisjonsinntekter og kostnader.

Brannkassefellesskapet i Norge ser at et forpliktende samarbeid mellom selskapene er viktig for å møte nye tider i forsikringsbransjen.

Styret i VFV møter fremtiden med fortsatt fokus på det skadeforebyggende arbeidet. Dette er sunt for Varig Forsikring Valdres egen forretning og er ett av flere konkurransefortrinn vi har.

Videre er styret opptatt av at brannkasse fellesskapet er sterkt og at Varig Forsikring Valdres bidrar til dette. Styret er fortsatt av den oppfatning at

tilstedeværelse i lokalmiljøet, samfunnsengasjement og god rådgivning er nøkkelfaktorer for å opprettholde en fornøyd kundemasse og lønnsomhet. Dette må imidlertid skje på en måte som er tilpasset forsikringsbransjen og dennes utvikling.

Vi måler jevnlig kundetilfredsheten i vårt område. Styret er glad for at resultatene av disse målingene er svært positive, derfor vil dette også være en viktig del av virksomheten fremover.

Bank og forsikring er av de mest myndighetsregulerte bransjene i Norge. Stadig økende krav til rapportering og avsetninger preger bransjen. I 2011 besluttet norske myndigheter å innføre Solvency II i Norge. Solvency II regelverket, samt finansforetaksloven, er innført med virkning f.o.m 01.01.2016. Regelverket består av tre pilarer som tar for seg krav knyttet til kapitalkrav, risikostyring og rapportering til marked og tilsynsmyndigheter.

Varig Forsikring Valdres har rutiner og nødvendige instruksjoner for å oppfylle kravet til nye nøkkelfunksjoner.

Økonomisk er Varig Forsikring Valdres fortsatt solid og beregninger viser at dårlige resultater må vedvare over tid, før Varig Forsikring Valdres trues. Samtidig er det styrets oppfatning at det nevnte taktskiftet i næringen vil kunne medføre endringer for Varig Forsikring Valdres, både i arbeidsmetodikk og i forhold til inntjening.

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som kan ha påvirkning på regnskapet 2019.

REGNSKAPET

Regnskapet for 2019 viser et resultat på kr 14,8 millioner før skattekostnad. Gjensidige Forsikring ASA betaler ut utbytte til sine aksjonærer. Som hovedaksjonær mottar Gjensidigestiftelsen sin andel av dette. Gjensidigestiftelsen utbetaler deretter en andel av dette til alle Gjensidiges forsikringskunder. Denne utbetalingen beregnes med bakgrunn i totalt betalt forsikringspremie for hver enkelt kunde.

Styret foreslår for generalforsamlingen å disponere resultatet på følgende måte:

Resultat før skatt	14.871.978
Aktuarielle tap/gevinst	137.987
Skattekostned	-1.545.500
Resultat etter skatt	13.464.465
Avsatt kundefutbytte	-2.929.190
Endring natur	-1.423.162
Endrin garanti	17.370
Netto actuarielt tap/gevinst	-137.987
Sum disponert	-4.472.969
Overført til egenkapital	8.991.496

Egenkapitalfondet «Annen opptjent egenkapital» vil etter disponeringen være kr 72 millioner, mens samlet egenkapital vil være kr 100,5 millioner. Egenkapitalandelen er dermed 66 % pr 31.12.2019.

Styret har gjennom hele året fulgt nøye med i kostnads- og inntektsutviklingen til selskapet.

Styret kjenner ikke til forhold som er av viktighet for å bedømme Varig Forsikring Valdres stilling og resultat som ikke fremkommer av regnskapet.

Fagernes 26. mars 2020

Svein Granli

Einar Lundstein

Barbo Alfstad

Styreleder

Nestleder

Styremedlem

Svein Granli Einar Lundstein Barbo Alfstad

Stein Tore Djupdal

Anne Berit Strømmen Strand

Leif Sørum

Ansattes repr.

Styremedlem

Styremedlem

Stein Tore Djupdal Anne Berit Strømmen Strand Leif Sørum

Berit Haga Bakke

Christian Blix-Nilsen

Styremedlem

Daglig Leder

Berit Haga Bakke Christian Blix-Nilsen

Resultatregnskap

Varig Forsikring Valdres

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING

	Noter	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Premieinntekter			
Opptjente bruttopremier		22.560.150	23.448.886
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-6.363.255	-7.356.320
Sum premieinntekt for egen regning	4	16.196.895	16.092.566
Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	11.218.719	10.353.808
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader		-16.482.414	-12.397.383
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		8.865.592	3.621.479
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-7.616.822	-8.775.904
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	5	-3.422.903	-3.297.696
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5, 6	-474.902	-450.853
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring		0	0
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-3.897.806	-3.748.549
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-11.869.185	-10.911.342
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		4.031.802	3.010.580
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer			
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper		0	0
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		1.111.984	1.202.402
Netto driftsinntekt fra eiendom	11	-465.793	-427.887
Verdiendringer på investeringer	14, 15	2.581.173	-4.224.919
Realisert gevinst og tap på investeringer	14, 15	8.396.398	3.197.416
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-853.516	-894.672
Sum netto inntekter fra investeringer		10.770.245	-1.147.659
Andre inntekter		69.931	48.243
Andre kostnader		0	0
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		10.840.177	-1.099.416
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		14.871.978	1.911.163
Skattekostnad	10	-1.545.500	-897.300
RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER		13.326.478	1.013.863
Andre resultatkomponenter			
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet			
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel	9	183.982	-1.718.967
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet	10	-45.995	429.743
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet		137.987	-1.289.224
TOTALRESULTAT		13.464.465	-275.361

Balanse

Varig Forsikring Valdres

	Noter	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendom	11	13.276.000	14.208.750
Eierbenyttet eiendom	12	1.808.361	1.538.000
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	16	1.336.750	1.459.595
Andre finansielle eiendeler			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	13, 14	47.016.007	35.738.853
Rentebærende verdipapirer	13, 15	52.450.296	49.188.624
Utlån og fordringer	16	111.682	57.995
Andre finansielle eiendeler		514.500	514.500
Sum investeringer		116.513.596	102.706.317
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-ikke opptj. brto.premie		0	0
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning		15.398.266	6.926.692
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger		15.398.266	6.926.692
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		0	0
Andre fordringer	13	3.321.732	2.877.722
Sum fordringer		3.321.732	2.877.722
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	12	1.784.000	1.784.000
Kasse, bank	13	11.791.535	10.819.802
Eiendeler ved skatt	10	1.257.893	1.505.017
Pensjonsmidler	9	2.032.148	499.273
Sum andre eiendeler		16.865.576	14.608.093
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		701.563	862.500
SUM EIENDELER		152.800.732	127.981.323

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**Opptjent egenkapital**

Fond mv.			
Avsetning til naturskadefond		23.097.466	21.674.304
Avsetning til garantiordningen		1.048.063	1.065.433
Annen opptjent egenkapital		72.240.061	63.110.578
Andre fond		4.168.497	4.168.497
Sum opptjent egenkapital	17	100.554.086	90.018.811

Forsikringsforpliktelser brutto

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie		10.702.955	10.748.385
Brutto erstatningsavsetning		26.428.234	16.602.213
Sum forsikringsforpliktelser brutto	4, 13	37.131.189	27.350.598

Avsetninger for forpliktelser

Pensjonsforpliktelser	9	436.579	383.931
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	10	4.946.973	999.643
Forpliktelser ved utsatt skatt		0	0
Andre avsetninger for forpliktelser			
Sum avsetninger for forpliktelser		5.383.552	1.383.574

Forpliktelser

Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		0	0
Forpliktelser til kredittinstitusjoner		0	116.647
Avsatt ikke betalt utbytte	17	2.926.543	3.081.885
Andre forpliktelser		5.996.449	5.182.532
Sum forpliktelser	13	8.922.992	8.381.064

Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

808.913	847.275
----------------	----------------

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

152.800.732	127.981.323
--------------------	--------------------

Fagernes 26. mars 2020

Svein Granli

Styreleder



Einar Lundstein

Nestleder




Barbo Alfstad

Styremedlem



Stein Tore Djupdal

Ansattes repr.



Anne Berit Strømmen Strand

Styremedlem



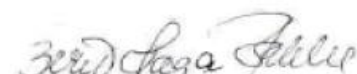
Leif Sørum

Styremedlem



Berit Haga Bakke

Styremedlem



Christian Blix-Nilsen

Daglig Leder



Oppstilling av endringer i egenkapital

Varig Forsikring Valdres						
Kroner	Naturskadefond	Garantiordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2017	20.352.953	1.052.888	7.000.000	(783.034)	65.502.868	93.125.675
1.1.-31.12.2018						
Resultat før andre resultatkomponenter	1.321.351	12.545			(320.033)	1.013.863
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				(1.718.967)		(1.718.967)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				429.743		429.743
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(1.289.224)	-	(1.289.224)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(1.289.224)	-	(1.289.224)
Totalresultat	1.321.351	12.545	-	(1.289.224)	(320.033)	(275.361)
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(2.831.503)	(2.831.503)
Til / fra andre fond			(2.831.503)		2.831.503	
Egenkapital 31.12.2018	21.674.304	1.065.433	4.168.497	(2.072.258)	65.182.835	90.018.811
1.1.-31.12.2019						
Resultat før andre resultatkomponenter	1.423.162	(17.370)	-		11.920.686	13.326.478
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				183.982		183.982
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				(45.995)		(45.995)
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				137.987	-	137.987
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	137.987	-	137.987
Totalresultat	1.423.162	(17.370)	-	137.987	11.920.686	13.464.465
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(2.929.190)	(2.929.190)
Til / fra andre fond			-		-	
Egenkapital 31.12.2019	23.097.466	1.048.063	4.168.497	(1.934.271)	74.174.331	100.554.086

Kontantstrøm

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2019	2018
Innbetalte premier direkte forsikring	22.514.720	22.955.321
Utbetalte gjenforsikringspremier	-6.363.255	-7.356.320
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-6.656.393	-5.314.694
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	394.018	0
Betalte driftskostnader	-5.923.174	-5.947.925
Netto finansinntekter	635.776	578.711
Betalte skatter	2.602.959	-2.369.369
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-3.249.618	-3.169.882
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3.955.034	-624.158
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	248.107	2.353.986
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-968.287	-691.606
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	-2.592.968	-1.520.181
Netto kontantstrøm av sertifikater	0	0
Netto kontantstrøm av eiendom	466.957	-1.285.717
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid	0	0
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner	0	0
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	1.694.080
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2.846.191	550.562
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Betaling av leieforpliktelser	-75.759	0
Betaling av renter vedrørende leieforpliktelser	-7.665	0
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0
Utbetalinger i.f.m. skadeforsikr.selskapenes garantiordning	0	0
Innbetalinger i.f.m. Skadeforsikr.selskapenes garantiordning	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-83.424	0
Netto kontantstrøm for perioden	1.025.420	-73.596
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1.025.420	-73.597
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	10.877.797	10.951.394
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	11.903.217	10.877.797
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	111.682	57.995
Kontanter og bankinnskudd *	11.791.535	10.819.802
Sum kontanter og kontantekvivalenter	11.903.217	10.877.797
* Herav bundet på skattetrekkkonto	626.669	620.067

NOTER

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2019 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Nye standarder anvendt

IFRS 16 Leieavtaler (2016)

Varig Forsikring Valdres implementerte IFRS 16 med virkning fra 1. januar 2019.

Leieforpliktelsene har blitt innregnet til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse, samt innregnet tilhørende rett-til-bruk eiendeler til et beløp som tilsvarer leieforpliktelsen i henhold til den modifiserte retrospektive metode.

Implementeringseffektene var som følger:

- Rett-til-bruk eiendeler i balansen økte med kr 349.621
- Leieforpliktelse i balansen økte med kr 349.621

Nye standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2019, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2018. Se for øvrig avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en intrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1.januar 2021. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Varig Forsikring Valdres er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller -kostnader vil bli presentert separat i resultatoppstillingen. Standarden forventes å påvirke foretakets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader. IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 med ett år til rapporteringsperioder som begynner 1.januar 2022 eller senere.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt

foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdeler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Varig Forsikring Valdres i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 5 - 50 år
- anlegg og utstyr : 3 – 6,6 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Varig Forsikring Valdres har ikke balanseført eierbenyttet eiendom, med unntak av en hytte til bruk for selskapets ansatte. Denne er balanseført til anskaffelseskost.

Leieavtaler

Varig Forsikring Valdres innregner alle identifiserbare leieavtaler som en leieforpliktelse med en tilhørende rett-til-bruk eiendel, med følgende unntak:

- kortsiktige leieavtaler (definert som 12 måneder og kortere)
- underliggende eiendel med lav verdi

For disse leieavtalene innregner Varig Forsikring Valdres leiebeløpene som andre operasjonelle driftskostnader i resultatregnskapet etter hvert som de påløper.

Leieforpliktelsen førstegangsinnregnes til nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke underliggende eiendel i leieperioden. Leieperioden defineres som den ikke avbestillbare perioden av leiekontrakten, sammen med perioder dekket av en opsjon om å forlenge leiekontrakten dersom det er overveiende sannsynlig at Varig Forsikring Valdres vil utøve opsjonen, og eventuelle perioder dekket av en opsjon på å si opp leieavtalen dersom det er overveiende sannsynlig at Varig Forsikring Valdres ikke vil utøve den opsjonen.

Varig Forsikring Valdres benytter en felles diskonteringsrente på en portefølje av leieavtaler med noenlunde lignende egenskaper (for eksempel tilnærmet lik varighet).

I etterfølgende perioder måles leieforpliktelsen ved å øke den balanseførte verdien for å reflektere renter på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile betaling av leieforpliktelsen og etterfølgende måling av balanseført verdi for å reflektere eventuelle revurderinger eller modifikasjoner, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som skyldes en justering i indeks eller rente.

Leieforpliktelsen inngår i regnskapslinjen Andre forpliktelser i oppstillingen av finansiell stilling.

Rett-til-bruk eiendelen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost, som tilsvarende leieforpliktelsen ved førstegangsinnregning, pluss eventuelle forskuddsbetalinger.

I etterfølgende perioder måles rett-til-bruk eiendelen til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle tap ved verdifall. Avskrivninger er i henhold til IAS 16 Eiendommer, anlegg og utstyr, med unntak av at rett-til-bruk eiendelen avskrives over det korteste av leieperioden og gjenværende brukstid. IAS 36 Nedskrivning av anleggsmidler benyttes for å avgjøre om en rett-til-bruk eiendel er utsatt for tap ved verdifall og for å innregne eventuelle identifiserte tap ved verdifall.

Rett-til-bruk eiendelen inngår i regnskapslinjen Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr i oppstillingen av finansiell stilling.

Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden presenteres sammen med øvrige avskrivninger, mens renteeffekten av diskontering presenteres på linjen Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder -rentekostnader.

Investerings eiendommer

Eiendom som leies ut eller er rene investeringsobjekter, eller begge deler klassifiseres som investerings eiendommer. Disse eiendommene benyttes ikke i produksjon, levering av varer eller tjenester, eller til administrative formål.

Ved førstegangsinnregning vurderes investerings eiendommene til kost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet. Investerings eiendommer avskrives i utgangspunktet ikke.

Brannkassen har tre balanseførte eiendommer som i all hovedsak leies ut til lokal næringsvirksomhet. Brannkassen benytter 7% av arealet på den ene eiendommen og ingen del av de øvrige eiendommer i egen virksomhet. Dette utgjør etter vår vurdering en ubetydelig del av det totale arealet. Formålet med investeringen er å oppnå avkastning i form av leieinntekter og verdistigning på eiendommene.

Da det meste av eiendommene er utleid til eksterne leietakere, vurderes eiendommen å være en investerings eiendom, jf IAS 40.5.

Investerings eiendommer skal ved innregning måles til anskaffelseskost med tillegg for transaksjonsutgifter, jf IAS 40.20. IAS 40 åpner for to mulige alternativer vedrørende måling etter innregning for investerings eiendom, jf IAS 40.30:

1. Anskaffelseskostmodellen
2. Virkelig verdi (verdireguleringsmodellen)

Verdireguleringsmodellen innebærer at eiendommen regnskapsføres til virkelig verdi på balansedato. Typisk vil den virkelige verdien av eiendom måtte fastsettes ved taksering av profesjonell takstmann. Alternativt åpner IAS 40 for regnskapsføring av investerings eiendom etter anskaffelseskostmodellen.

Anskaffelseskostmodellen innebærer at eiendommen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost for en enhet av eiendom, anlegg og utstyr på innregningsdagen er kontantpriskvivalienten. Etter innregning av anskaffelseskost gjøres det fradrag for eventuell akkumulert avskrivning og eventuelle akkumulerte tap ved verdifall.

Brannkassen har vurdert de to ovennevnte modeller for regnskapsføring av investerings eiendom, og konkludert med at anskaffelseskostmodellen er mest relevant for regnskapsføring av selskapets investerings eiendommer.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall

- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Varig Forsikring Valdres har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til daglig leder og til styret.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verdifall, som innregnes i resultatet.

Varig Forsikring Valdres har foretatt investeringer i lokale selskaper. Det er utfordrende å verdsette disse selskapene og det foreligger ikke revidert regnskap på tidspunktet for brannkassen sin regnskapsavleggelse. Investeringene er også vurdert som uvesentlig i forhold til Varig Forsikring Valdres sin balanse. Etter å ha vurdert overnevnte er det konkludert med at investeringene i disse selskapene til kost, med løpende vurdering av eventuelle verdifall.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstillter definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall.

Varig Forsikring Valdres har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle derivater

Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valutaeksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet.

Varig Forsikring Valdres har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser, andre finansielle forpliktelser og forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 13.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Varig Forsikring Valdres opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Varig Forsikring Valdres ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand.

2. Bruk av estimater

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimater og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Varig Forsikring Valdres, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Investerings eiendommer

Virkelig verdi baseres på markedspriser og på allment aksepterte verdsettelsesmodeller hvor markedspriser ikke foreligger. Et sentralt parameter i verddivurderingen er det langsiktige avkastningskrav for den enkelte eiendom.

Utlån og fordringer

For finansielle eiendeler som ikke er innregnet til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

Pensjoner

Beregning av nåverdi av pensjonsforpliktelser baseres på aktuarielle og økonomiske forutsetninger. Enhver endring i forutsetningene påvirker den beregnede forpliktelsen. Endringer i diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen.

Diskonteringsrenten og andre forutsetninger gjennomgås normalt en gang i året når den aktuarielle beregningen foretas, med mindre det har vært vesentlige endringer i løpet av året.

3. Risiko og kapitalstyring

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Varig Forsikring Valdres. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Varig Forsikring Valdres er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjer.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Varig Forsikring Valdres mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Varig Forsikring Valdres tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Brannkassen er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Gjensidige Forsikring ASA. For 2019 er egenregningen 1.750.000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster brannkassens regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransefunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuranseprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Varig Forsikring Valdres eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Varig Forsikring Valdres håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2019	2018
Brannforsikring	449.934	153.077
Naturskadeforsikring	25.465	33.361
Totalt	475.399	186.438

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 33,08 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 100,41 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 304 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Alle tall i tabellene i note 3 er i hele tusen.

Tabell 1 – Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

	2019	2018
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	100.411	88.844
Solvenskapitalkrav (SCR)	33.082	28.270
Overskuddskapital	67.329	60.574
Solvensmargin etter Solvency II	304 %	314 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 – Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

	2019	2018
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	14.887	12.722
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	8.271	7.068
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)		23.882
Minstekapitalkrav (MCR)	25.630	23.882
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	318 %	296 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 76,36 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Foretaket har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Tabell 3 – Tellende kapital til å møte kravet til kapital

	2019	2018
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	76.357	65.926
- Kapitalgruppe 2	5.126	4.776
- Kapitalgruppe 3		
Sum basiskapital	81.483	70.702
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	76.357	70.702
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	5.126	9.346
Total tellende ansvarlig kapital SCR	81.483	80.048

De viktigste forskjellene mellom verdivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verdivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 – Forsikringstekniske avsetninger

	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	26.428	25.681	-747
Premieavsetning for skadeforsikringer	10.703	9.464	-1.239
Risikomargin			0
Sum forsikringstekniske avsetninger	37.131	35.145	-1.986

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at

forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkrav er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Varig Forsikring Valdres. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

	2019	2018
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	10.259	9.226
Kapitalkrav for markedsrisiko	26.580	22.487
Kapitalkrav for motpartsrisiko	2.932	2.606
Diversifisering	-7.744	-6.848
Basis solvenskapitalkrav	32.027	27.471
Operasjonell risiko	1.054	773
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	33.081	28.244

Regulatorisk usikkerhet relatert til Solvens II

Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til hvordan garantiavsetningen skal behandles i Solvens II. Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Foretaket er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, bør behandles som solvenskapital. Foretaket vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil en endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

4. Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	19.815.752	2.698.968	22.514.720
Gjenforsikringsandel	-5.918.186	-445.069	-6.363.255
For egen regning	13.897.566	2.253.899	16.151.465
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	19.903.937	2.656.213	22.560.150
Gjenforsikringsandel	-5.918.186	-445.069	-6.363.255
For egen regning	13.985.751	2.211.144	16.196.895
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-15.694.432	-787.982	-16.482.414
Gjenforsikringsandel	8.865.592	-	8.865.592
For egen regning	-6.828.840	-787.982	-7.616.822
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-16.223.595	-1.039.518	-17.263.113
Inntruffet tidligere år brutto	529.163	251.536	780.699
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	9.427.998	1.274.957	10.702.955
Brutto erstatningsavsetning	25.133.821	1.294.413	26.428.234

5. Kostnader

	2019	2018
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	0	0
Lønns- og personalkostnader	9.409.011	8.779.351
Honorarer tillitsvalgte	502.500	466.000
IKT-kostnader	468.865	462.380
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	167.900	155.000
Andre kostnader	5.193.014	4.797.161
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-11.848.486	-10.911.342
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-2.117.151	-2.042.849
Avgitt øvrige salgskostnader	-1.302.776	-1.254.848
Sum	472.877	450.853
Herav salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	2.117.151	2.042.849
Provisjon	5.002	0
Øvrige salgskostnader	1.302.776	1.254.848
Sum	3.424.928	3.297.696
Øvrige spesifikasjoner		
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	7.711.240	7.222.156
Arbeidsgiveravgift	1.211.241	1.133.015
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	186.920	181.476
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	127.363	85.713
Pensjonskostnader - ytelsesbasert pensjonsordning	172.247	156.991
Sum lønns- og personalkostnader	9.409.011	8.779.351
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse:		
Revisjon	97.688	94.837
Attestasjonstjenester	7.700	7.475
Revisjon - rådgivning skatt	22.113	20.150
Rådgivning - annen rådgivning	40.400	32.538
Sum	167.900	155.000

6. Lønn og godtgjørelse

	2019	2018
Gjennomsnittlig antall ansatte	13	13
Lønn/godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1.140.252	1.092.116
Fordeler fri bil/overskudd fast bilgodtgjørelse	129.226	113.534
Andres godtgjørelser	17.538	19.656
Årets pensjonsopptjening	61.471	55.037
-Styret	406.000	339.500
styrets leder - Granli	121.000	94.000
styrets nestleder - Lundstein	51.000	48.000
styremedlem - Sørum	47.000	44.000
styremedlem - Thorsurd		21.500
styremedlem - Strømmen Strand	44.500	44.000
styremedlem - Hilmen Hovi	28.500	22.500
styremedlem - Djupdal	47.000	44.000
styremedlem - Haga Bakke	46.000	21.500
styremedlem - Alfstad	21.000	
-Valgkomite	56.500	96.500
-Generalforsamling	40.000	30.000

7. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	2019	2018
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	11.848.486	10.911.342
Utbetalt garantiordning	20.699	0
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	11.869.185	10.911.342

8. Transaksjoner mellom Varig Forsikring Valdres og Gjensidige Forsikring ASA

Til gode hos andre forsikringsselskaper

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i 'andre fordringer' med kr 2.500.179

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA. Provisjonene fordeler seg slik:

	2019	2018
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	10.904.189	10.052.129
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	313.326	300.682
Mottatt provisjon fra Gjensidige Bank ASA	1.204	997
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	11.218.719	10.353.808

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

	2019	2018
Kostnader brannforretningen	1.214.140	1.245.092
Kostnader øvrige tjenester	559.083	540.233

9. Pensjon

Varig Forsikring Valdres er forpliktet til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Varig Forsikring Valdres har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Varig Forsikring Valdres pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte actuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 3,14 prosent (3,2), og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve. Den ettårige nominelle lønnsveksten 2019/2020 er beregnet til 1,49 prosent (1,69). Årsaken til den lave lønnsveksten er at pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer og at gjennomsnittlig alder for ansatte medlemmer er 68,89 år (68,89).

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjelden tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den actuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Varig Forsikring Valdres er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å øke pensjonsutbetalingene. En økning i forpliktelsene (som for eksempel som følge av rentefritak) vil bli delvis motvirket av en reduksjon i overfinansieringen. Renteoppgang leder til et fall i forpliktelsene som isolert sett kan lede til en økt overfinansiering. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 3,6 år. Porteføljeverdien vil falle med cirka 3,6 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 17,53 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 6,44 prosent ved en rentøkning på ett prosentpoeng.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 9 prosent i obligasjonsporteføljen.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at selskapet får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 9,72 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere stiger forpliktelsen med 0,26 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng stiger forpliktelsen med 1,95 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstillende visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Gjensidige Pensjonskasse måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en bufferkapitalutnyttelse på cirka 75 prosent, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre pensjonskassens soliditet.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Varig Forsikring Valdres er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte. AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av foretaket. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2019	Usikret 2019	Sum 2019	Sikret 2018	Usikret 2018	Sum 2018
Antall aktive medlemmer	8	0	8	8	0	8
Antall pensjonister	5	1	6	5	1	6
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	15.369.957	383.932	15.753.890	14.120.791	405.679	14.526.470
Korreksjon av åpningsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	186.895	0	186.895	187.683	0	187.683
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	21.306	0	21.306	21.396	0	21.396
Rentekostnad	446.632	10.988	457.619	362.904	10.426	373.330
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Aktuarielle gevinster og tap	1.134.299	79.011	1.213.310	468.592	1.563	470.156
Utbetalte ytelser	-784.109	-33.529	-817.638	-760.831	-30.284	-791.115
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-148.635	-3.822	-152.457	-80.304	-3.452	-83.756
Virksomhetssammenslutning	0	0	0	0	0	0
Virkning av den øvre grense for eiendelen	-243.956	0	-243.956	1.049.727	0	1.049.727
Kursendringer i utenlandsk valuta			0			0
Pr. 31.12	15.982.390	436.579	16.418.969	15.369.957	383.932	15.753.890
Belep innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	15.982.390	436.579	16.418.969	15.369.957	383.932	15.753.890
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-18.014.538	0	-18.014.538	-15.869.230	0	-15.869.230
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	-2.032.147	436.579	-1.595.568	-499.273	383.932	-115.341
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	15.869.230	0	15.869.230	15.720.703	0	15.720.703
Renteinntekt	472.268	0	472.268	404.022	0	404.022
Avkastning ut over renteinntekt	1.153.336	0	1.153.336	-199.084	0	-199.084
Bidrag fra arbeidsgiver	1.452.447	3.822	1.456.269	784.725	3.452	788.177
Utbetalte ytelser	-784.109	0	-784.109	-760.831	0	-760.831
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-148.635	-3.822	-152.457	-80.304	-3.452	-83.756
Overtakelse/oppkjøp	0	0	0	0	0	0
Oppgjør	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	18.014.538	0	18.014.538	15.869.230	0	15.869.230
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	186.895	0	186.895	187.683	0	187.683
Rentekostnad	446.632	10.988	457.619	362.904	10.426	373.330
Renteinntekt	-472.268	0	-472.268	-404.022	0	-404.022
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	21.306	0	21.306	21.396	0	21.396
Pensjonskostnad	182.565	10.988	193.553	167.961	10.426	178.387
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjensforsikring og salgskostnader	182.565	10.988	193.553	167.961	10.426	178.387
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			2.763.016			1.044.049
Avkastningen på pensjonsmidler			-1.153.336			199.084
Endringer i demografiske forutsetninger			909.207			754.475
Endringer i økonomiske forutsetninger			304.102			-284.320
Virkingen av den øvre grensen for eiendelen			-243.956			1.049.727
Akkumulert beløp pr. 31.12.			2.579.033			2.763.016
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			2,21 %			2,98 %
Lønnsregulering			3,14 %			3,20 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,14 %			3,20 %
Pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen			186.920			181.476
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO			127.363			85.713
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år			127.490			85.799
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			1.452.447			784.725
Prosent			Endring i pensjonsforpliktelse 2019			Endring i pensjonsforpliktelse 2018
Sensitivitet						
10 % økt dødelighet			0,26 %			-3,60 %
10 % redusert dødelighet			7,13 %			2,80 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente			-6,44 %			-9,90 %
- 1 %-poeng diskonteringsrente			17,53 %			13,50 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering			9,72 %			5,70 %
- 1 %-poeng lønnsjustering			0,26 %			-4,30 %
+ 1 %-poeng G-regulering			1,95 %			-2,40 %
- 1 %-poeng G-regulering			6,63 %			2,40 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering			14,38 %			13,20 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering			4,20 %			0,00 %

Verdsettelseshierarki 2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	pr. 31.12.2019
Aksjer og andeler	-	1.549.250	-	1.549.250
Obligasjoner	-	16.014.924	-	16.014.924
Derivater	-	450.363	-	450.363
Sum	-	18.014.538	-	18.014.538

Verdsettelseshierarki 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	pr. 31.12.2018
Aksjer og andeler	-	936.285	-	936.285
Obligasjoner	-	14.583.823	-	14.583.823
Derivater	-	349.123	-	349.123
Sum	-	15.869.230	-	15.869.230

10. Skatt

	2019	2018
Midlertidige forskjeller		
Tap på fordringer	-40.000	-40.000
Driftsmidler	-9.712.735	-9.643.794
Pensjonsforpliktelse	1.595.569	115.341
Sikkerhetsavsetning (2009-2015)	3.593.255	4.042.412
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-4.563.911	-5.526.041
Estimatavik pensjonsforpliktelse mot egenkapitalen		
Sum midlertidige forskjeller over resultatet		
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	-468.861	-494.027
Fremførbart underskudd		
Netto midlertidige forskjeller	-5.032.772	-6.020.068
Netto forpliktelser ved utsatt skatt/(eiendeler ved utsatt skatt)	-1.258.193	-1.505.017
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	15.055.860	192.196
Implementeringseffekt ny forskrift		
Estimatavik pensjonsforpliktelser		
Endring i andre midlertidige forskjeller	-963.331	1.527.781
Permanente forskjeller	19.431	234.332
Korreksjon tidligere år		
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-7.752.860	-3.243.944
Tilbakeføring av verdirendring finansielle omløpsmidler	-2.581.173	4.774.919
Aksjeutbytte etter fritaksmetoden	-49.594	-52.206
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	1.488	1.566
Ikke fradragsberettiget rente på ilignet skatt		3.929
Ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt	-7.145	
Skattepliktig inntekt	3.722.676	3.438.573
Benyttelse av fremførbart underskudd		
Betalbar skatt av skattepliktig inntekt	930.669	859.643
Mottatt konsernbidrag		
Fremførbart underskudd		
Betalbar skatt	930.669	859.643
Skyldig betalbar skatt i balansen	-930.669	-859.643
Tilbakebetalt skatt ifm kundeutbytte - uavklart	-3.876.304	
Formuesskatt	-140.000	-140.000
Skyldig betalbar skatt i balansen	-4.946.973	-999.643
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt	930.669	859.643
Formuesskatt	140.000	140.000
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	201.129	-511.456
Implementeringseffekt ny forskrift (endring i skattesats)		
Korreksjon tidligere år	273.702	-20.631
Skattekostnad i regnskapet	1.545.500	467.556
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet	1.545.500	897.300
Skatt av andre resultatkomponenter	45.995	-429.743
Skatt av resultat før skattekostnad	3.763.965	48.049
Forsk. mellom årets skattekostn.og 25 % av res.før skatt	-2.172.470	419.508
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultatet før skatt		
Skatt av midlertidige forskjeller verdipapirer	-117.215	-123.503
Skatt av permanente forskjeller	-2.468.956	423.646
Utsatt skatt/utsatt skattefordel ført via egenkapital		
Skatt av ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt		
Formuesskatt	140.000	140.000
Skatt av benyttet fremførbart underskudd		
Skatt av feil tidligere år		
For lite betalt skatt tidligere år	273.702	-20.631
Sum differanse	-2.172.470	419.508

11. Investerings eiendom

Varig Forsikring Valdres anvender virkelig verdi for sine investeringseiendommer.

Investerings eiendommer består av nærings eiendommer som leies ut og som er anskaffet i tråd med foretakets kapitalplasseringsstrategi. Eiendommer som benyttes av foretakets egen virksomhet er klassifisert som eierbenyttet eiendom, jf. note 12.

Investeringseiendommer består av næringseiendommer, beliggende attraktivt sentralt i Fagernes sentrum, som leies ut og som er anskaffet i tråd med selskapets kapitalplasseringsstrategi. Eiendommer som benyttes av selskapets egen virksomhet er en ubetydelig del av det totale arealet, jfr. note 2.

Varig Forsikring Valdres sine eiendommer skal i utgangspunktet vurderes til virkelig verdi etter IAS 40. Etter selskapets oppfatning er det ikke mulig å måle selskapets investeringseiendom til virkelig verdi. Dette med bakgrunn i:

- At det ikke finnes et velfungerende aktivt marked for sammenlignbare eiendommer (få nylige transaksjoner).
- At det ikke er tilgjengelige alternative pålitelige målinger av virkelig verdi (for eksempel diskonterte kontantstrømprognoser).

Varig Forsikring Valdres anvender derfor kostmetoden, jfr. IAS 16, for sine investeringseiendommer.

		2019	2018
Resultatregnskapet			
Leieinntekter		2.800.232	2.955.064
Kostnader		-2.332.880	-3.374.805
Rentekostnader		-1.559	-8.145
Sum		465.793	-427.886
Netto gevinst/(tap) ved justering virkelig verdi			
Sum inntekter fra investeringseiendommer			
Balansen			
Pr. 01.01		14.208.750	15.045.000
Tilgang			
Avhendinger			
Netto gevinst/(tap) ved justering av virkelig verdi		-932750	-836.250
Pr. 31.12		13.276.000	14.208.750

12. Eierbenyttet og rett-til-bruk eiendom, anlegg og utstyr

	Eierbenyttet eiendom	Rett-til-bruk eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.18	1.538.000	0	3.537.700
Tilgang i året			
Utrangert			
Avgang i året			
Anskaffelseskost pr.31.12.18	1.538.000	0	3.537.700
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.18	0		1.753.700
Årets ordinære avskrivninger			0
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden			
Tilbakeført utrangert			
Avgang ordinære avskrivninger			
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.18	0	0	1.753.700
Bokført verdi 31.12.18	1.538.000	0	1.784.000
Avskrivningsmetode			Lineært
Utnyttbar levetid (år)			5 - 6,6

	Eierbenyttet eiendom	Rett-til-bruk eiendom	Anlegg og utstyr
Anskaffelseskost pr. 01.01.19	1.538.000	0	3.537.700
Implementering av IFRS 16		349.621	
Tilgang i året	0	0	
Utrangert		0	
Avgang i året		0	
Anskaffelseskost pr.31.12.19	1.538.000	349.621	3.537.700
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.19	0	0	1.753.700
Årets ordinære avskrivninger	0	-79.260	0
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden			
Tilbakeført utrangert			
Avgang ordinære avskrivninger	0		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.19	0	-79.260	1.753.700
Bokført verdi 31.12.19	1.538.000	270.361	5.291.400
Avskrivningsmetode			Lineært
Utnyttbar levetid (år)			5 - 6,6

	2019	2018
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	6.000.000	6.000.000
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	1.538.000	1.538.000
Merverdi utover balanseført verdi	4.462.000	4.462.000

Leieforpliktelser 31.12.18	
Operasjonelle leieforpliktelser 31.12.18	368.456
Diskonteringseffekt av leieforpliktelser	-18.835
Leieforpliktelser innregnet 1.1.2019	349.621

Sammendrag av leieforpliktelser i årsregnskapet

Førsteinnregning 1.1.2019	349.621
Endring i leieforpliktelser	0
Nye leieforpliktelser	0
Betalte avdrag (kontantstrøm)	-75.759
Betalte renter (kontantstrøm)	-7.665
Påløpte renter (resultatregnskapet)	7.665
Per 31.desember	273.862

Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler (inkl. kortsiktige leieavtaler med lav verdi)	0
Kostnader knyttet til leieavtaler med lav verdi (ekskl. kortsiktige leieavtaler med lav verdi)	0

Udiskontert leieforpliktelse og forfallsmønster kontantstrømmer	
Under 1 år	83.424
1-2 år	83.424
2-3 år	83.424
3-4 år	34.760
4-5 år	
Mer enn 5 år	
Sum udiskontert leieforpliktelse 31.desember	285.032
Vektet gjennomsnittlig rente	2,55 %

For å avgjøre om en kontrakt inneholder en leieforpliktelse, vurderes det om kontrakten gir retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. For Varig Forsikring Valdres anses dette å være tilfelle for husleieavtaler og leieavtaler for biler. Husleieavtaler med varighet kortere enn 12 måneder på ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 16 er unntatt fra innregning på grunn av kort varighet. Hoveddelen av kontormaskiner er unntatt for innregning på grunn av lav verdi. IT-avtaler anses ikke å falle inn under IFRS 16 siden disse er basert på kjøp av kapasitet som ikke er fysisk atskilt og dermed ikke kan identifiseres.

Leieperioden beregnes basert på avtalens varighet pluss eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvd. Felleskostnader osv. er ikke innregnet i leieavtalen for leiekontraktene.

Diskonteringsrenten for leieavtalene bestemmes ved å se på observerbare lånerenter i obligasjonsmarkedet. Rentene er tilpasset den faktiske leiekontraktens varighet. Diskonteringsrenten for leasing av bilene bestemmes ut fra en vurdering av hvilken lånerente Varig Forsikring Valdres vil oppnå ved finansiering av biler fra et finansieringsselskap. Rentebetalinger knyttet til leieavtaler presenteres som en kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter da dette samsvarer best med Varig Forsikring Valdres formål med disse leiearrangementene. Varig Forsikring Valdres har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetingene, diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse, samt innregnet tilhørende rett-til-bruk eiendeler til et beløp som tilsvare leieforpliktelsen, i henhold til den modifiserte retrospektive metode. Sammenligningstall er ikke endret. Transaksjonskostnader inkluderes ikke.

13. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisindekser etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Varig Forsikring Valdres egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige

kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 31.12.2019	Virkelig verdi 31.12.2019	Balansført verdi 31.12.2018	Virkelig verdi 31.12.2018
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	47.016.007	47.016.007	35.738.853	35.738.853
Rentebærende verdipapirer	52.450.296	52.450.296	49.188.624	49.188.624
Finansielle eiendeler som holdes til forfall				
Obligasjoner som holdes til forfall	0	0	0	0
Utlån og fordringer				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer				
Utlån	0	0	0	0
Utlån	1.336.750	1.336.750	1.459.595	1.459.595
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	18.719.998	18.719.998	9.804.414	9.804.414
Andre fordringer	3.804.541	3.804.541	2.518.790	2.518.790
Kontanter og bankinnskudd	11.903.217	11.903.217	10.877.797	10.877.797
Sum finansielle eiendeler	135.230.809	135.230.809	109.588.073	109.588.073
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Andre forpliktelser	14.306.544	14.306.544	9.647.991	9.647.991
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Forpliktelser innen konsernet	0	0	116.647	116.647
Sum finansielle forpliktelser	14.306.544	14.306.544	9.764.638	9.764.638

Verdsettelseshierarki 2019	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	43.826.009	-	3.189.998	47.016.007
Norske aksjer - lokale investeringer			2.826.160	2.826.160
Norske aksjefond	12.094.295			12.094.295
Utenlandske aksjefond	31.731.714			31.731.714
Private equity - andeler KS			363.838	363.838
Obligasjoner	52.450.296	-	-	52.450.296
Pengemarked	6.436.805			6.436.805
Norske obligasjoner	46.013.491			46.013.491
Sum	96.276.305	-	3.189.998	99.466.303

Verdsettelseshierarki 2018	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	33.220.309	-	2.518.544	35.738.853
Norske aksjer - lokale investeringer			2.166.500	2.166.500
Norske aksjefond	15.435.889			15.435.889
Utenlandske aksjefond	17.784.420			17.784.420
Private equity - andeler KS			352.044	352.044
Obligasjoner	49.188.624	-	-	49.188.624
Pengemarked	21.435.460			21.435.460
Norske obligasjoner	27.753.164			27.753.164
Sum	82.408.933	-	2.518.544	84.927.477

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2019

	Pr. 1.1.2019	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2019	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2019
Aksjer og andeler	2.518.544	692.306		(20.852)			3.189.998	
Rentebærende verdipapirer							-	
Sum	2.518.544	692.306	-	(20.852)	-	-	3.189.998	-

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2018

	Pr. 1.1.2018	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2018	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2018
Aksjer og andeler	773.529	36.943	2.000.000	(291.928)			2.518.544	
Rentebærende verdipapirer							-	
Sum	773.529	36.943	2.000.000	(291.928)	-	-	2.518.544	-

14. Aksjer og andeler

Andre norske aksjer	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
Valdres Næringshage As	984023049	23	156.500	156.500
BK Forum AS	919864222	10	10.000	10.000
Pilesredet Park 7 AS	919838450	20	2.000.000	2.659.660
Sum andre norske aksjer		53	2.166.500	2.826.160

Norske aksjefond	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
Nordea Stabile Aksjer Global	989851020	1365,44	4.024.026	4.052.771
Nordea Norge Verdi	977464811	209,0180	1.832.673	2.618.853
Alfred Berg Aktiv	965713700	3156,21	3.848.332	5.422.671
Sum norske aksjefond		4730,6680	9.705.031	12.094.295

Utenlandske aksjefond	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
EgertonCapital EqFund i Nok Hedged	IE00B8DTFF91	35144,0097	7.241.562	7.316.355
RBC Glo Eq Focus Fund HE	LU1711394145	3248,5762	3.900.000	3.950.171
Veritas Global Focus Fund	IE00B3RMVW88	11922,5561	3.560.563	4.466.510
AKO Glo Long Only	IE00BF4J3312	5783,4334	4.400.000	6.046.455
Fundsmith Equity Fund Feeder	LU089393337	18869,9627	3.773.031	4.414.975
Arctic Norwegian Value Creation D	IE00BZ7PX706	3905,8246	5.125.000	5.537.248
Sum utenlandske aksjer		78874,3627	28.000.156	31.731.714

Private equity-investeringer	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
FO Energy Access IS	979912986	0,7	371.889	17.586
FO Global Infrastruktur IS	979912986	0,44	60.470	346.252
Sum andre norske aksjer		1,14	432.359	363.838

15. Rentebærende verdipapirer

Obligasjonsfond - norske	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
DnB Obligasjon III	NO0008001815	1120,228	20.572.646	20.173.576
Holberg Kreditt	NO0010630866	45035,0796	4.801.157	4.808.364
Alfred Berg Nordic Inv Grade Mid Duration Classic	NO0010811920	210378,6189	21.002.005	21.031.551
Sum obligasjonsfond - norske		256533,9265	46.375.808	46.013.491

Pengemarkedsfond - norske	Organisasjonsnummer	Andeler	Kostpris	Markedsverdi
Holberg Likviditet	NO0010072937	37865,1596	3.956.794	3.837.421
Alfred Berg Nordisk Pengemarked	NO00108212218	25470,3184	2.586.555	2.599.384
Sum norske aksjefond		63335,4780	6.543.349	6.436.805

16. Utlån og fordringer

Utlån og fordringer som måles til amortisert kost	2019	2018
Pantelån	3.972.433	4.095.278
Andre utlån	1.189.329	1.189.329
Ansvarlig lån	0	0
Nedskrivning til virkelig verdi	0	0
Tapsavsetninger med objektive bevis	-3.825.012	-3.825.012
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	1.336.750	1.459.595

Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	2019	2018
Obligasjoner klassifisert som lån og fordring	0	0
Nedskrivning til virkelig verdi	0	0
Ansvarlig lån	0	0
Innskudd hos kredittinstitusjoner	111.682	57.995
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	111.682	57.995

17. Egenkapital

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

18. Betingede forpliktelser

	2019	2018
Garantier og kommittert kapital		
Brutto garantier		
Kommittert kapital, ikke innbetalt	114.200	114.200

19. Hendelser etter balansedagen

Ved avleggelse av årsregnskapet står verden ovenfor en svært spesiell situasjon. Spredningen av Korona viruset påvirker verdensøkonomien og det er stor uro i kapitalmarkedene. I skrivende stund har Varig Forsikring Valdres negativ avkastning på finansporteføljen og det er usikkerhet knyttet til hvor lenge situasjonen vil vedvare og hvor store konsekvensene blir.

Rutinene for internkontroll sørger for at både administrasjonen og styret overvåker situasjonen nøye og vurderer løpende hvilke tiltak som bør eller må gjøres. I et regulatorisk perspektiv handler dette først og fremst om å sørge for at selskapet ikke kommer i underdekning når det gjelder Solvens regelverket. I tillegg har man satt i gang smitteverns tiltak for å skåne medarbeidere og ta selskapets del av ansvar for å stoppe spredningen av smitte. Styret forventer at situasjonen vil påvirke resultatene for 2020 negativt.



Til generalforsamlingen i Varig Forsikring Valdres

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet 2019

Konklusjon

Vi har revidert Varig Forsikring Valdres sitt årsregnskap som viser et overskudd på kr 13 464 465. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Fagernes, 26. mars 2020

ValdresRevisorene AS


Hege K. Tronrud
Statsautorisert revisor

Fagernes Valdres,



Enerett O. Neste. Fagernes.